

Анатоль РУБІНАЎ:

«Акцэнт робіцца не на адміністрацыйна-камандае, а на ініцыятыўнае кіраванне...»

На сённяшні дзень прыпадае 14-я гадавіна з дня пачатку работы першай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь першага склікання. Напярэдняй падзеі старшыня Савета Рэспублікі Анатоль Рубінаў адказаў на пытанні журналістаў, у прыватнасці, падвёў вынікі работы за мінулы год і расказаў аб перспектывах развіцця краіны пасля такіх вызначальных падзей, як чварцверты Усебеларускі народны сход, прэзідэнцкія выбары, завяршэнне чарговага пяцігадовага перыяду развіцця краіны, прыняцце Дырэктывы № 4.

Пра пяцігодку

— Беларусь канчаткова даказала сваю жыццяздольнасць, права на незалежную дзяржаву, якая можа развівацца пры ўсіх складанасцях і цісках з боку сусветнага грамадства. Мінулы год быў няпростым, нават пераломным, з пэўнымі хваляваннямі, але па выніках — паспяховым. Завяршылася чарговая пяцігодка жыцця краіны, і, нягледзячы на найцяжэйшы ўмовы (дастаткова прыгадаць, што за гэты час на газ цена вырасла ў 4, на нафту — у 2 разы), што ўзніклі пэўныя складанасці ў гандлёвых адносінах з расійскім бокам, летас мы выйшлі з эканамічнага крызісу, і выйшлі з найменшымі стратамі. Краіна выканала практычна ўсе наменчаныя планы. Гэта сведчыць пра наяўнасць пэўных рэзерваў у краіны, а таксама аб эфектыўнасці сістэмы кіравання.

Думаецца, мы прайшлі крызісную кропку ў адносінах з Расіяй. Паслядоўнасць палітыкі кіраўніка дзяржавы прывяла да таго, што расійскае кіраўніцтва ў поўнай меры ўсвядоміла: да беларускага народа трэба ставіцца з павагай. Пагадненне па адзінай эканамічнай прастору радыкальна мяняе будучыню нашай развіцця. Цяпер ёсць механізм, у межах якога будучы развіццё статусна і паміж эканамічнымі суб'ектамі...

На чарговым Усебеларускім народным сходзе прадстаўнікі народа прапанавалі курс на наступныя пяць гадоў... Што да самай важнай падзеі — выбараў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, то гэта быў выбар ужо вераганага напрамку, яснай перспектывы, заснаванай на рэальных магчымасцях нашай дзяржавы. Хоць трэба мець на ўвазе, што не галасавала 20 працэнтаў насельніцтва, і гэта не мала. Факт варты асэнсавання. Аднадушнасць няма ў любым грамадстве, але пэўнае адзінства павінна быць, паколькі мы ўсе любім і адным караблі. Напоўна, трэба больш уважліва ставіцца да той часткі насельніцтва, якая сёння мае крытычны светапогляд. Сёння справа ў тым, што ўмовы жыцця розка палепшыліся, і ў людзей узніклае большае патрабаванне ў самавыярэнні, у тым, каб іх чулі. Чувства ўсе слаі насельніцтва — важная задача...

Пра знешнюю палітыку

— Беларусь не атрымала сур'ёзных прэтэнзій у дачыненні да правадзяння прэзідэнцкіх выбараў. Так, знаходзіцца галасавала дэтрэмоўна, але ў нас прадугледжана такое права. Насамрэч сутнасць у тым, што калі толькі адносіны паміж Беларуссю і Расіяй паліпашаюцца, пачынаюцца нападкі з Захаду, аднак гэтыя нападкі скрываюцца па влісканні рахунку супраць Расіі. А калі толькі ўзнікае канфліктная сітуацыя ў стасунках з суседняй краінай, Захад адразу гатовы да размовы... Расія — гэта не проста велізарны рынак, энэргарэсурсы, але і эравальная нам краіна па гістарычным і культурным умовам. Інтэрэсы нашай краіны ў тым, каб нармальна, у стабільвай развіццё, што магчыма, калі ў нас будучы нармальныя адносіны з такой магутнай дзяржавай, як Расія. Хоць гэта не азначае, што мы выступаем за адносіны толькі з ёй, і супраць адносін з Захам. Мы зацікаўлены ў самых лепшых стасунках з усімі еўрапейскімі і іншымі краінамі свету. Я мяркую, адносіны з Расіяй у нас будучы паліпашаюцца. Важна разумець, што толькі магутныя аб'яднаны могуць выжываць у сучасным свеце...

Пра Дырэктыву № 4

— Дырэктыва № 4 сімвалізуе новы этап у нашым развіцці. У пяцігодку п'ятнаццаць гадоў нам давялося асвоіць знешні рынак, адаптаваць эканоміку да міжнародных стандартаў, пачаць мадэрнізацыю прадпрыемстваў. Краіна стала на ногі, але для гэтага патрабавалася цэнтралізаваная ўлада, адміністрацыйна-камандны стыль кіравання. Сёння мы выйшлі ўжо на іншы этап — актывізацыю творчай актыўнасці людзей на кожным асобна ўзятым участку работы. Дырэктыва змяшчае акцэнт на ініцыятыўныя канкрэтныя ўдзельніцтва эканамічнага працэсу. Цяпер можна і трэба пазбаўляцца тых бар'ераў, якія стаялі перад нашымі падпрэміямі. Наогул дырэктывы прымаюцца па п'ятнаццаці годзе гістарычнага характару. Гэта кірунак на будучыню. Дырэктыва павінна ажывіць прадпрыемальнасць. Цяпер у сталіцы прыватны бізнэс фарміруе 25 працэнтаў ВУП. Гэта ня мала, але можа быць і больш.

Пра справы ўнутраныя

— Упор робіцца на далейшую мадэрнізацыю нашай эканомікі, вырашэнне аднаго з галоўных эканамічных пытанняў энэргазберажэння, паколькі цена на энэргарэсурсы пастаянна расце. Спартыўная актывнасць выкарыстанне новых тэхналогій, бо ў наступную пяцігодку трэба наблізіцца па прадукцыйнасці працы да развітых краін. І ўлада гэтага акцэнта робіцца ўжо не на адміністрацыйна-каманднае, а на ініцыятыўнае кіраванне... Мыны саюз і адзіная эканамічная прастора павінны паспрыць павелічэнню інвестыцый, стварэнню сумесных вытворчасцяў... Напоўна, трэба падумаць і пра пытанні грамадзянскай супольнасці. У грамадстве заўсёды ёсць апазіцыйныя меркаванні. Але яны павінны выражацца не праз плішчу, а ў межах цывільнага ўзаемадзеяння.

Пра парламент

— У наступным годзе парламенцкай сістэме — 15 гадоў... Ніжняя палата, або Палата прадстаўнікоў, як вядома, працуе ў нас на прафесійнай аснове. Што да сенатараў, то яны працуюць у розных галінах, і таму на ўласным вопыце адчуваюць, які могуць палепшыць законы на жыццё грамадства. Роля сенатараў несаменная яшчэ і таму, што яны праводзяць прыёмы грамадзян, дзякуючы чаму на месцах вырашаюцца шэраг праблем. Сутнасць тут не толькі ў заканадаўчай дзейнасці, але і ў тым, як гэтая дзейнасць уплывае на жыццё таго рэгіёна, дзе працуюць сенатары, як яны даводзяць да насельніцтва палітыку дзяржавы, сутнасць прынятых законаў. У краінах, дзе парламент існуе дзясяткі гадоў, усё заканадаўчая база прынятая. І там кожны разглядае адну праграму шэраг месяцаў, калі не гадоў. У нас жа — новая дзяржава, дзе заканадаўчую базу трэба было ствараць. Нам не да працільных размоў, спрэчак і баталій. На самым раннім этапе, калі толькі заканапраект паступае ў парламент, атрымлівае яго і Савет Рэспублікі, камісія якому адразу ўключваюцца ў работу. Калі ўзнікаюць нейкія пытанні, мы адразу іх выносім, каб не зацягваць працэс. Гэтая работа павінна быць апэратывнай, і яна такая ёсць, інакш не магчыма было б прыняць толькі летась 130 законаў.

Святлана БАРЫСЕНКА.

«ДЫРЭКТЫВА АЗНАЧАЕ, ШТО УЛАДА І ПРАДПРЫМАЛЬНІКІ РАЗАМ УСВЕДАМЛЯЮЦЬ НАЯЎНАСЦЬ ПРАБЛЕМ І ГАТОВЫЯ ІХ ВЫРАШАЦЬ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дадатковым крокам наперад з'яўляецца і яшчэ большае спрашчэнне ўваходжання ў бізнэс, напрыклад, уядзненне электроннай рэгістрацыі юрыдычных асоб і ПП, хача ў нас у краіне і так умовы пачатку бізнесу дастаткова ліберальныя.

Вельмі важны момант — гаранты захавання права ўласнасці. На жаль, у нас у пэўнай мінулым вельмі шмат прыкладаў, калі адмяняліся вынікі прыватызацыі, калі адбывалася канфіскацыя ў добра-расушленых пакупнікоў маёмасці і неапраўдана канфіскацыя ў выніку адміністрацыйных правапарушэнняў. Ад такой практыкі трэба адмаўляцца, і дырэктыва дае такі напрамак, які, спадзяемся, будзе напouнены канкрэтным зместам.

Важным напрамкам з'яўляецца і далейшае зніжэнне падатковага ціску, спрашчэнне падатковых сістэм. Вельмі даўно міжам дабіваўся павелічэння межах вылучкі для прымянення спрашчэнняў сістэмы падаткаабкладання — у дырэктыве гэта ёсць, і гэта вельмі сур'ёзны крок.

Што тычыцца малага бізнесу, то тут важны пункт у дырэктыве нахонт адносна абавязковай здачы наяўнай вылучкі ў банк, адмены ўгаднення лімітаў астатку ў касе, а таксама адмены патрабавання мэтавага выкарыстання вылучкі. Усё гэта даць большую свабоду малому бізнесу, бо сур'ёзна знізіць выдаткі на банкаўскае абслугованне.

У прапісаным у гэтых дырэктывах далейшым удакладненні кантрольнай дзейнасці змяшчаецца вельмі важны момант нахонт маніторынгаў. Калі пачаюцца, яна даюна быць прыняты ўказ Прэзідэнта № 510 аб удакладненні кантрольнай дзейнасці. Гэты дакумент вельмі прагрэсіўны, над ім працавалі прадстаўнікі дзельовай супольнасці, і ў тым ліку я сам. Аднак на працы прагрэсіўныя нормы 510-га ўказа пачалі аб'юзіцкіх кантрольнымі органамі праз розныя маніторынгі, якія былі прыдуманы замест праверак. Зараз жа ў дырэктыве дакладна напісана, што маніторынг не дае права выкарыстоўваць паўнамоцтвы, якія маюцца пры праверках. Такім чынам, толькі пры правядзенні праверак могуць прымяняцца санкцыі, а самі праверкі ў нас ужо добра працавалі ва ўказе Прэзідэнта.

Добры і важны крок — лібералізацыя ў галіне адміністрацыйнай і крымінальнай адказнасці пры вядзенні прадпрыемальніцкай дзейнасці. Бо ў нас сёння дастаткова жорстка-рэпрэсіўнае заканадаўства і шмат якія санкцыі не адэкватныя цяжару правапарушэнняў. Тут вельмі вялікі кавалак працы па удакладненні цэлага шэрагу артыкулаў КаАП і Крымінальнага кодэкса, але сама пастаноўка пытанья вельмі правільная — людзі не павінны баяцца займацца бізнэсам. Напрыклад, мы вельмі доўга дабіваліся адмены артыкула 23.17 КаАП, ёсць санкцыі прапісаныя ў працянтэ ад сумы гаспадарчай аперацыі за фармальнае парушэнні ў афармленні першасных уліковых дакументаў, і нарэшце дырэктывай дзельнае ўнесена артыкула спынена да ўстапення паправак у Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Не магу не адзначыць і лібералізацыю ўмовы найму працаўнікоў і аплаты працы, бо ў нас тут даўно існуе залішне рэгуляванне. Дзяржава павінна толькі ўстаўніваць мінімальную зарплату, а усё астатняе — па дамоўленасці суб'ектаў гаспадарання і наёмным працаўнікоў.

Ну і, нарэшце, трэба адзначыць важнасць даручэння дзяржоргана пры незразумеласці ці недакладнасці актаў заканадаўства ўсе разашні прымаць на карысць суб'ектаў гаспадарання, а таксама важнасць патрабавання афіцыйнага апублікавання праектаў заканадаўчых актаў, іх абмеркавання з дзельовай супольнасцю. Гэта вельмі важныя пытанні, бо ў нас ужо былі выпадкі, калі нарматыўныя акты, прынятыя без абмеркавання, прыходзіліся праз некалькі дзён адмяняць.

Усё гэтыя перадумовы, запісаныя ў Дырэктыве № 4, безумоўна, ствараюць умовы для фарміравання ў бліжэйшы час магчыма, ў бліжэйшы год, сапраўды безбар'ернага асяроддзя. Але тут вельмі важна напouнены дырэктыву канкрэтнымі дзеяннямі — зараз у трохмесячны тэрмін павінны быць распрацаваны і зацверджаны план мерапрыемстваў па рэалізацыі палажэнняў дырэктывы, і дзельовай супольнасць павінна актывна працаваць, каб гэты план быў напouнены максімальна ліберальнымі нарматыўнымі актамі.

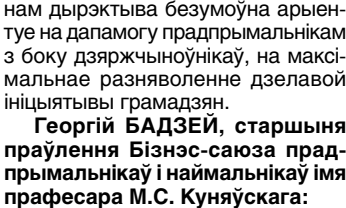
— Як лічыце, за 2011 год можа быць рэалізавана большасць палажэнняў дырэктывы?

— Большасць, безумоўна, павінна быць рэалізавана. Больш складанасцю будзе з рэгуляваннем кодэксаў, бо гэта больш працягаміста, а астатнія рэчы могуць быць вырашаны на працягу месяца пастановамі Саўміна ці Наўбанка.

— А як думаеце, дырэктыва нейкім чынам уздымае статус прадпрыемальніка ў вачах чыноўніка?

— Безумоўна! У дырэктыве ёсць асобны 8-ы пункт пра развіццё дзяржаўна-прыватнага партнёрства. Дый і самым пачатку дырэктывы напісана, што «стварэнне спрыяльных умоў для прадпрыемальніцкай дзейнасці з'яўляецца адным з асноўных стратэгічных фактараў устойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця». Такім чынам дырэктыва безумоўна арыентавана на дапамогу прадпрыемальнікам з боку дзяржычоўнікаў, на максімальнае разнаўленне дзельовай ініцыятыўны грамадзян.

Георгій БАДЗЕЙ, старшыня праўлення ДЗЭС-саюза прадпрыемальнікаў і наймальніцкага іма прафесара М.С. Куняўскага:

— У цэлым фактам прыняцця дырэктывы мы задаволены, тэкс та таксама — нейкія вялікія нараканы ў нас няма. Галоўнае, каб гэты дакумент працаваў... — Гэта вы маеце на ўвазе сітуацыю з «Пінскдэвам» (3 студзеня 2011 года быў падпісаны Указ Прэзідэнта № 2 «Аб некаторых пытаннях холдынгаў «Хольдінгвая кампанія «Пінскдэў», згодна з якім канцэрн Беллеспаперапрам стаў кіруючым іма ініцыятыўнага холдынга, і гэты яго разашні абавязковыя для вы-

канання «Пінскдэвам» без права адхілення ці адмены. — Аўт.)? — Абсалютна правільна! — З гэтай нагоды ваш саюз звяртаўся ў дзяржаўныя органы?

— Так, мы звярнуліся ў Савет Міністраў да прэм'ер-міністра і ў Адміністрацыю Прэзідэнта, зараз чакаем адказаў.

— Давяце вернемся да дырэктывы — вашы прапановы ў тэксце дакумента ўлічаны?

— Так, у цэлым усё ўлічана, хоць ёсць некаторыя ўпущэнні.

— Як лічыце, наколькі хутка трэба ператварыць у жыццё палажэнні дырэктывы?

— Трэба рабіць і хутка, і разумна. Ніхто ж не кажа, што трэба рабіць па-дурному. А нахонт таго, хутка ці павольна, то, вядома, трэба ўсё рабіць хутка. Бо мы ўжо даўно адсталі ад усёго свету — і Еўропы, і іншых краін.

Уладзімір КАРАГІН, старшыня ГА «Мінскі сталічны саюз прадпрыемальнікаў і працадаўцаў»:

— Усё асноўнае яшчэ трэба будзе зрабіць — гэта значыць, паставоў урада. І мы над гэтым будзем шчыльна працаваць разам з урадам (на жаль, Уладзімір Мікалаевіч зараз знаходзіцца ў Польшчы з дзельовам візітам, таму каментар атрымаўся такі кароткі. — Аўт.).

Віктар МАРГЕЛАЎ, састаршыня Рэспубліканскага канфедэрацыі прадпрыемальніцтва:

— Прадпрыемальнікі задаволены фактам прыняцця дырэктывы, тым, што яна пракладвае прававое поле для паліпашэння дзельовага асяродку ў Рэспубліцы Беларусь. Як вядома, у нас шмат якія разашні не знаходзіцца ў кампэтэнцыі міністраў і нават вялікіх прэм'ераў, і менавіта на такіх лэсавых значальных пытанні дае адказы дырэктыва. Безумоўна, гэты дакумент псайсу з удзелам прадпрыемальнікаў, таму ў той ці іншай форме дырэктыва азначае, што ўлада і прадпрыемальнікі разам усведамляюць наяўнасць праблем і гатовыя іх вырашаць — і гэта з'яўляецца самым важным у дырэктыве. Акрамя таго, у дырэктыве прапануецца замацаваць узаемадзеянне бізнесу ў ўлады пры прыняцці нарматыўных дакументаў у галіне прадпрыемальніцтва. Прапануецца стварыць экспертныя рады, куды ўключаць не толькі прадстаўнікоў бізнэс-саюзаў, але і экспертаў, кіраўнікоў прадпрыемстваў, і такім чынам зрабіць вялікі крок у напрамку дэмакратызацыі прыняцця рашэнняў у нашай краіне.

Што тычыцца прапановы, то яны усё добрыя і правільныя ў дырэктыве. Але найбольш важна сёння для бізнесу — гэта ўсё-такі стварэнне канкурэнтнага дзельовага асяроддзя, дзе рэсурсы дзельнае па та той прыкмеце, хто якому міністэрства падпарадкаваецца і якую ўласнасць прадстаўляе, а па рыначным прыпынчак.

Другім важным напрамкам дырэктывы, на маю думку, з'яўляецца

тое, што штрафы за парушэнні пры ажыццяўленні прадпрыемальніцкай дзейнасці будучы прыведзены ў адпаведнасць са ступенню небяспекі і са ступенню нанесенага ўрон дзяржаве. У выпадках, калі ўрон не будзе, то мяркуюцца, што штрафы будучы заменены пярэджанымі. У прыпынчак, гэта дзельовай супольнасць прапануе чварцверты год, але два разы зменны ў КаАП уносіліся толькі дробныя.

Ёсць у дырэктыве і іншыя важныя рэчы — напрыклад, права прадпрыемальнікаў пасля 3 гадоў арэнды выкупіць арандаванае памешканне. Але, высокая адзнаваючы саму дырэктыву, самае сёння пачалося пытанне — якім чынам прапанова, змяшчаныя ў ёй, ператварыць у пакет нарматыўных прававых актаў, якія рэальна б вырашылі абазначаныя праблемы. Бо, як кажуць, дыябал заўсёды там хаваецца ў дробязях: паставіў ты на коўсцы — і слушную прапанову можна ператварыць у нішто. Наколькі мне вядома, будучы збірацца працоўныя групы і абмеркаваць, якім чынам рэалізаваць дырэктыву. Так што, самае складанае ў нас яшчэ наперадзе.

— Як лічыце, наколькі хутка трэба гэта ўсё рэалізаваць?

— Трэба будзе рэалізаваць яшчэ ўчора. Большасць пытанняў ужо пераселена, іх трэба было вырашаць ужо гадоў таму — і мы б даўно жылі ў іншай краіне. Але калі зараз казача пра рэальныя тэрміны, то і лічы, што даволі шмат пытанняў можна вырашыць на працягу пары месяцаў. Ёсць і цяжкія пытанні, напрыклад, нахонт змянення кодэксаў — але, мяркую, павольна года тут дастаткова. Ну а людзі, якія з'яўляюцца рэалістамі, кажуць, што было б вельмі добра, калі б да канца года большасць прапановы дырэктывы была рэалізавана.

— Віктар Ягоравіч, мы з вамі пару гадоў назад рабілі інтэрв'ю, дзе вы казалі пра неабходнасць своеасаблівага маніфеста, які б паказаў важнасць прадпрыемальніцтва ў нашай дзяржаве. Як лічыце, можа, дырэктыва якая і з'яўляецца такім маніфестам?

— У прыпынчак, можна сказаць і так. Прынамсі, мне расказалі такую гісторыю: аднаму прадпрыемальніку не давалі квоты на сыравіну. Ён прайшоў да чыноўнікаў, паказаў Дырэктыву № 4 і сказаў: «Разумеюць, мы ўжо ў іншай краіне жывём — усё дырэктыва, і вы павінны вырашыць маё пытанне, я не магу застацца без сыравіны». І чыноўнікі падумалі-падумалі, і далі квоты на сыравіну. Так што быццё, ужо сам факт наяўнасці дырэктывы дае пэўныя перавагі, якімі можна скарыстацца. Аднак усё ж важна адзначыць, што, нягледзячы на дырэктыву, прадпрыемальнікі адзнаваюць стаўленне да сябе як негатыўнае, і ў першую чаргу з боку дробных чыноўнікаў.

Павел БЕРАСНЕЎ.

ПАСАДЗІЛІ ЗА ДЗІЦЯ

У Полацку асудзілі маладую жанчыну, якая падчас сваркі з суперніцай, з-за рэўнасці да мужчыны, нанесла пашкоджанне двухмесячнай дзюўчыцы — дацх суперніцы.

На талля Яарменка — пракурор аддзела па наглядае за законнасцю судовых пастановаў і аналізе ўласных практыкі пракурацыі Віцебскай вобласці, трохвугольнік хаканья першпачаткова быў вельмі забытаным.

Маладая асуджаная жыла з мужчынам, які завёў сабе паліубоўніцу. І гэта нягледзячы на тое, што з цяпер ужо асуджанай ў іх было агульнае дзіця. У сваёй кватэры спачатку мужчына жыў са «старойшай» жонкай, а потым з «малодшай». Калі апошняя паведміла яму, што цяжарная, вярнуўся да «старойшай». Калі «малодшая» нарадзіла, зноў запыраў яе жыць разам... Аднойчы «старойшай», быццам каб забараніць свае рэчы з кватэры, дзе жыла з хаканым, прыйшла і пачала «дзеляць мужчыну». Цяглі адна другую за валасы, біліся...

У гэты час маленькае двухмесячнае дзіця знаходзілася на камапе. З помсты да суперніцы ратам гоцыя за ножкі сцягнула і намаўля. Тое выцяла галавой аб падлогу і атрымала траўмы... Прыгаворам суда Полацкага раёна і горада Полацка вінаватца ў прычыненні цяжкага цялеснага пашкоджання дзіцяці, якое, зразумела, знаходзілася ў бездапаможным стане, асудзілі на пяць гадоў і шэсць месяцаў пазбаўлення волі.

Аляксандр ПУХАНСКІ.

25 верасня 2011 года ў 11.00 соотойта вноенчорное выдзельнае сабрание акцянорев ОАО «Полескжнстроль».

Повестка дня: 1. Об изменении размера уставного фонда и номинальной стоимости акций ОАО «Полескжнстрой».

2. О внесении и утверждении изменений и дополнений в Устав Общества. Собрание будет проходить по адресу: г. Брест, ул. Базановая, 19. Начало регистрации участников собрания: 10.30.

Упертыню печатэ кооператыва «Сантехмонтаж» считатэ недеятелителюу.

Упертыню печатэ кооператыва «Сантехмонтаж» считатэ недеятелителюу.

«Прамая лінія»

ШТО РАБІЦЬ, КАЛІ ПАДАЕ ЗРОК? Нагрузка на вочы ў наш час велізарная. Адсюль і парушэнне зроку. Якія хваробы пагражаюць вачам, як засцерагчыся ад іх і што рабіць, калі вы пачалі бачыць горш? На гэтыя і іншыя пытанні падчас нашай «прамай лініі» адкажа кандыдат медыцынскай навук, дацэнт кафедры арфальмалагі Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі Галіна Раманаўна СЯМАК.

«Прамая лінія» з яе ўдзелам адбудзецца 21 студзеня, у пятніцу, з 12.00 да 13.30 па тэлефонах 8(017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэднія пытанні можна пакінуць па нумарах 8(017) 287 18 29 і 287 18 36.

ДОЛАРУ ПРАДКАЗВАЮЦЬ РАДАСНЫЯ ПЕРСПЕКТЫВЫ?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Міхаіл Міхайлавіч, «стартываў» долар сёлета паспяхова ў адразненне ад еўрапейскай валюты, курс якой аслабеў. Шэраг экспертаў тлумачаць гэтую сітуацыю апасеннымі інвестарам адносна стабільнасці еўразоны.

— У Еўропе па-ранейшаму працягваюцца даўгаявыя крызісы асобных краін, сярэд якіх згадзем тыя ж Грэцыю, Іспанію, Партугалію, а дзесьці ў сярэдзіне гэтага года будучы вялікі даўгавыя праблемы ўжо ў вельмі вялікай дзяржаве — у Францыі. І кожная такая інфармацыя, зразумела, не спрыяе ўмацаванню еўра. Гэтым і тлумачыцца тое, што на дадзеным адрэзку часу долар умацоўваецца і, напouна, першыя паўгода з тымі ці іншымі хістаннямі будзе умацоўвацца ў адносінах да еўра. Але ў чарговы раз падкрэслію, што даўгавыя праблемы Еўропы — гэта, у асноўным, узамемныя даўгі аднаму, знешняму свету Еўрасаюзу вйнаваты значна менш, чым ЗША. Акрамя таго, цяпер кітайскі дэятрабанк актывна ўключаюцца ў падтрымку Еўрасаюзу. Кітай купіў і працягвае купіць даўгавыя абавязавальнасці ў Грэцыі, Іспаніі, і Партугаліі, і ўжо заведома купіць, калі справа дойдзе да гэтага, даўгавыя абавязавальнасці Францыі. Таму не трэба чакаць вельмі моцнага ўмацавання долара. На мой погляд, ўмацаванне амерыканскай валюты будзе часовам, але на працягу, прынамсі, першай паловы 2011 года. З пункту гледжання далейшай стратэгіі, больш доўгачасовыя прагнозы, перавага ёсць у еўра. Што ж датычыцца нашата насельніцтва з яго сіплым дастаткам (па-ранейшаму на кожнага беларуса ў банках прыпадае ў сярэднім менш як 1,5 месячнай зарплаты ва ўкладдах), то тут працей за ўсё зберагаць сродкі, разбіўшы іх на тры часткі — беларускі рублі, долары і еўра. — і захоўваць іх такім чынам.

— Летас, дарчыці, жыжары ўкладвалі сродкі і ў золата: рэзка павялічыўся аб'ём куплі мерных залатых зліткаў. Відатэ, людзей ўзруў тэмт росту цен на каштоўны метал.

— Так, захоўваць свае сродкі ў золата стала папулярным. За мінулы год даходнасьць на золата і сярэбы была адна з самых высокіх. Але, калі палічыць на доўгім адрэзку часу (падзяліць на колькасць гадоў, палічыць па формуле складаных працэнтаў), то акажацца, што з 1947 года (тады ўчыня золата каштавала 35 долараў) па цяперашні дзень (больш як 1400 долараў) даходнасць золата была менш за 8 працэнтаў.

Між іншым, у Беларусі, можна сказаць, наступіла гістарычная падзея, калі ўклады насельніцтва дасягнулі амаль 23 трыльёнаў рублёў ў эквіваленце, але і крэдытны насельніцтва выддзена таксама практычна на 23 трыльёны. І гэта для эканамічна вельмі дрэнна. Чыстая норма зберажэння ў беларусаў за мінулы год, я і ў крызісны 2008, стала адмоўнай. Мы па-ранейшаму не столькі назапашваем, адкладаем грошы, у прыватнасці, на навучанне дзядзі, на куплю кватэры, не столькі зберагаем, колькі пазычам. І фактычна асноўную функцыю ператварэння зберажэнняў у інвестыцыі нашы банкі перасталі выконваць. Яны фактычна бярэць грошы ў адной часткі насельніцтва і аддаюць другой алью на будаўніцтва кватэр, алью на куплю імпартных тавараў. Дайшлі да парадоксу, што нават рабочы «Атланта» бярэ ў банку крэдыт і ідзе купіць не айчыныя халадзільніцы, а імпартны. Я хацеў бы звярнуць ува